Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2019-1060
(mr. J.S.W. Holtrop, voorzitter en mr. R.P.W. van de Meerakker, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 9 augustus 2019
Ingediend door	: Consument
Tegen	: Nationale-Nederlanden Bank N.V., gevestigd te Den Haag, verder te noemen de Bank
Datum uitspraak	: 19 december 2019
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies

Samenvatting

Consument vordert aanvullende rentekorting onder het nieuwe risico-opslagenbeleid van de Bank. De Commissie wijst de vordering af. Niet is komen vaststaan dat aan Consument risico-opslag in rekening werd gebracht en dat deze opslag lager kan dan deze reeds is.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken voorzien van bijlagen:

- het door Consument (digitaal) ingediende klachtformulier;
- het verweerschrift van de Bank;
- de reactie van Consument op het verweer.

De Commissie stelt vast dat dit geschil zich leent voor verkorte behandeling als bedoeld in artikel 32 van haar Reglement.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

2.1 De Bank heeft op 12 december 2014 een offerte voor een hypothecaire geldlening aan Consument uitgebracht. De lening kende een totale hoofdsom van € 877.500,-, terwijl de marktwaarde van het pand was begroot op € 970.000,-.

2.2 In haar offerte heeft de Bank aangegeven dat voor alle zes de leningdelen waarin de geldlening was verstrekt een rente gold volgens de tariefklasse ‘tot en met 90% van de marktwaarde.’

In de offerte heeft de Bank over de tariefklasse het volgende opgenomen:

> *'3.2 De tariefklasse voor uw rente*
> *Voor de bepaling van uw tarief kijken we naar de hoogte van de lening, eventueel verminderd met het vermogen dat u heeft gestort.*
> *Dit bedrog is hoger don 90% van de marktwaarde van de woning en daarom valt u in de tariefklasse 'tot en met 90% marktwaarde'. Bij een vaste rente wordt de tariefklasse bij elke nieuwe rentevastperiode opnieuw vastgesteld. Als bij een nieuwe rentevastperiode de waarde van uw woning is gedaald, is het mogelijk dot u in een andere tariefklasse valt.*
>
> *Meer informatie over de tariefklassen vindt u op nn.nl.'*

2.3 In juli 2019 heeft de Bank nieuwe tariefklassen ingevoerd. Daarbij zijn alle hypotheken die de Bank in portefeuille heeft ingedeeld in één van de nieuwe tariefklassen. De Bank heeft ervoor gezorgd dat de rente door deze nieuwe indeling alleen lager en nooit hoger kan worden.

2.4 Consument heeft geen voordeel genoten van deze nieuwe tariefklassen.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering Consument

3.1 Consument vordert aanvullende rentekorting tot een bedrag van € 18000,- op basis van de nieuwe tariefklassen.

Grondslagen en argumenten daarvoor

3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslag. Consument heeft gesteld dat hem door de Bank wel degelijk risico-opslag in rekening is gebracht. Toen hij de geldlening afsloot in 2014 was het verschil tussen het tarief dat hem in rekening werd gebracht en het Euribor-tarief 1,8 procentpunt. Volgens Consument zat in dat verschil een deel risico-opslag. Dat de Bank nu beweert dat vóór de invoering van de nieuwe tariefklassen in juli 2019 er geen risico-opslag in rekening werd gebracht voor alle financieringen tot en met 90% van de marktwaarde acht Consument ongeloofwaardig.

Omdat de Bank nu minder risico loopt dan ten tijde van het afsluiten van de hypothecaire geldlening zou de rente moeten dalen.

Consument heeft gesteld dat de hem ten onrechte in rekening gebrachte risico-opslag moet worden bepaald door eerst te kijken naar de rente die in de nieuwe tariefklassen geldt voor een lening tot en met 90% van de marktwaarde en vervolgens te bekijken wat de actuele schuldmarktwaardeverhouding van de lening is. Volgens Consument valt hij dan in het tarief tot en met 70% van de marktwaarde. Het verschil tussen beide rentetarieven is 0,15 procentpunt en dit is de risico-opslag die ten onrechte in rekening wordt gebracht.

Verweer van de Bank

3.3 De Bank heeft de stellingen van Consument weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

4.1 Als uitgangspunt bij deze beoordeling heeft te gelden dat de Bank een vergaande mate van vrijheid heeft als het gaat om het vaststellen van de rentetarieven die zij haar klanten aanbiedt, alsmede van de risico-categorieën die zij daarbij hanteert (vergelijk Commissie van Beroep Kifid 2017-029, Geschillencommissie Kifid 2017-564). De Bank is daarbij wel gebonden aan de grenzen die de wet, de overeenkomst en de maatstaven van redelijkheid en billijkheid daaraan stellen.

4.2 De Commissie stelt vast dat in de in overweging 2.2 geciteerde passage uit de offerte van december 2014 duidelijk blijkt dat de geldlening is ingedeeld in de tariefklasse tot en met 90% van de marktwaarde. Voor een nadere uitleg over de tariefklassen wordt verwezen naar de website van de Bank. De Commissie merkt op dat op die website nog steeds het oude beleid te vinden is voor wat betreft de tariefklassen en de daarbij behorende risico-opslagen.[1] Uit de op die website gepubliceerde tariefklassen blijkt dat er ten tijde van de verstrekking van de geldlening aan Consument alleen risico-opslag in rekening werd gebracht voor geldleningen boven 90% van de marktwaarde. Voor leningen verstrekt onder NHG en voor leningen die in de tariefklasse tot en met 90% van de marktwaarde waren geplaatst, werd geen risico-opslag in rekening gebracht.

4.3 Aangezien de Bank geen risico-opslag in rekening bracht voor leningen in de tariefklasse tot en met 90% van de marktwaarde, hoefde zij niet te informeren dat er van een opslag geen sprake was. Ten overvloede merkt de Commissie op dat het op de weg van Consument had gelegen de informatie op de website te bekijken voor wat de bij de tariefklasse behorende risico-opslagen betreft.

[1] Zie: https://www.nn.nl/Particulier/Hypotheken/Hypotheekrente/Tariefklassen-en-risicoopslagen-voor-27-juli-2019.htm.

De Bank heeft bovendien de rente-tarieven die golden vanaf 30 mei 2014 overgelegd. Ook daaruit blijkt dat de Bank slechts drie risicocategorieën kende voor de typen leningen: (i) NHG, (ii) tot en met 90% van de marktwaarde en (iii) meer dan 90% van de marktwaarde. Slechts voor de laatstgenoemde categorie geldleningen werd een opslag in rekening gebracht.

4.4 Voor zover Consument heeft gesteld dat het niet anders kan dan dat er risico-opslagen verwerkt zitten in het verschil tussen de door hem betaalde hypotheekrente en de (Euribor)rente die de Bank betaalt om op de kapitaalmarkt gelden aan te trekken, geldt het volgende. De Commissie is van oordeel dat op de Bank geen verplichting rust te informeren over de opbouw van een vast rentetarief. Pas sinds 1 januari 2013 is in artikel 59aa Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft een verplichting opgenomen consumenten te informeren over de opbouw van variabele rente-percentages. Deze verplichting geldt dus niet wanneer sprake is van een vaste rente. Ten aanzien van een geldlening als de onderhavige bestond en bestaat dus geen verplichting nader te informeren over de componenten waaruit de vaste rente is opgebouwd. Zie daarvoor ook Geschillencommissie Kifid, nr. 2016-037 en nr. 2019-332.

4.5 Consument kan dus geen aanspraak maken op verlaging van de rente. De Commissie concludeert dat de vordering dient te worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

Deze beslissing is genomen in een verkorte procedure als bedoeld in artikel 32 van het Reglement. De uitspraak heeft daarom de vorm van een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.